

ข้อมูลท้องถิ่น

ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ประกอบการร้านอาหาร
จากข้อตกลงทางการค้าของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
กรณีศึกษา: เขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์
มุกดาหารและนครพนม

ณัฏฐ์ณัฏฐพร ศิริสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารบริการสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

IMPACT AND ADAPTATION OF DRUGSTORE OWNERS FROM TRADE
AGREEMENT OF ASEAN ECONOMIC COMMUNITY: A CASE STUDY IN THE
BORDER AREA. UBON RATCHATHANI, SI SA KET, SURIN, MUKDAHAN AND
NAKHON PRANOM

เลขหมู่	ท/วท RM ๖ ๒๕๖ ๗ ๒๕๖๐
เลขทะเบียน	๗ ๕๙๖๐
วัน/เดือน/ปี	๑๘ ก.ค. ๒๕๖

NATTANANPORN SIRISUWAN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
MAJOR IN HEALTH SERVICE MANAGEMENT
FACULTY OF PHARMACEUTICAL SCIENCES
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2017
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารบริการสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์

เรื่อง ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ประกอบการร้านยาจากข้อตกลงทางการค้าของประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาเขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์
มุกดาหาร และนครพนม

ผู้วิจัย นางสาวณัฏฐ์ณัญพร ศิริสุวรรณ

คณะกรรมการสอบ

รองศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ มุลสาร	ประธานกรรมการ
ดร.อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล	กรรมการ
ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ศรีภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย วรรณเลิศสกุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสวง วัชรธนกิจ	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ศรีภา)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา)

คณบดีคณะเภสัชศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล และ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ศรีภา ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สัมมนา มูลสาร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสวง วิชระชนกิจ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย วรรณเลิศสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนผู้ประกอบการร้านยาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ เพื่อนๆ นักศึกษาที่คอยให้กำลังใจ และขอขอบพระคุณสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ที่ได้ให้ความรู้ และประสบการณ์อันมีค่าในการศึกษา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาที่ดี คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอมอบแต่ผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการส่งเสริมความสำเร็จ ทั้งที่ได้กล่าวนามถึงและมีได้กล่าวนามถึงทุกท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ณัชนันท์พร ศิริสุวรรณ

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

- เรื่อง : ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ประกอบการร้านยาจากข้อตกลงทางการค้าของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกรณีศึกษา: เขตพื้นที่ชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ มุกดาหารและนครพนม
- ผู้วิจัย : ณัฏฐ์ณัฐพร ศิริสุวรรณ
- ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : การบริหารบริการสุขภาพ
- อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล
- อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ศรีภา
- คำสำคัญ : ผลกระทบ, การปรับตัว, ผู้ประกอบการร้านยา, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

หลังจากเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นที่คาดว่า การค้าระหว่างประเทศจะดีขึ้น แต่กลับให้ผลที่ไม่ชัดเจน ผู้ประกอบการในพื้นที่ชายแดนกลับได้รับผลกระทบด้วย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบและการปรับตัวของผู้ประกอบการร้านยาในพื้นที่ชายแดนจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาศัยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกกับผู้ประกอบการร้านยาในพื้นที่ตลาดชายแดนและเมืองใหญ่ตามเส้นทางการค้ากับชายแดนไทย ลาว-และไทย-กัมพูชา ในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 13 ร้าน ข้อมูลถูกวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า หลังการเปิดประชาคมอาเซียน มีบริษัทไทยเข้าไปลงทุนในประเทศลาวและกัมพูชามากขึ้น การเดินทางระหว่างประเทศสะดวกขึ้นไม่จำกัดเฉพาะพื้นที่ชายแดนเท่านั้น การค้าชายแดนซบเซาลง ผู้ประกอบการร้านยาในพื้นที่ชายแดนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบในแง่ยอดขายและจำนวนลูกค้าลดลง มีกำไรลดลงเพราะราคาขายถูกกดดันให้ลดลงจากการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น ผู้ประกอบการมีกลยุทธ์การปรับตัวหลายด้าน คือ ด้านสินค้า ด้านราคา ด้านสถานที่ขาย ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านภาษาและการสื่อสาร และการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการปรับตัวเพื่อประคับประคองกิจการ บางรายต้องปิดกิจการลง มีไม่กี่รายที่มีการขยายการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการร้านยามากนัก หากต้องการให้การค้าระหว่างประเทศในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ควรจะสนใจปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการค้าในพื้นที่ชายแดน และหามาตรการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศอย่างชัดเจน